

OBSAH OPERY

PRVNÍ DĚJSTVÍ:

Do římského kostela Sant'Andrea della Valle vbíhá bývalý konzul Římské republiky Cesare Angelotti. U sochy Madony nachází klíč od kaple, který tam pro něj ukryla jeho sestra markýza Attavanti. Jen co se Angelotti ukryje v kapli, do kostela vchází kostelník s čistými štětci pro malíře. Přichází malíř Cavaradossi a vrací se k práci na obrazu Máří Magdalény. Kostelník v jejím vyobrazení rozeznává podobu neznámé krásy, která se v kostele poslední dobou často modlila. Malíř přiznává, že se jí inspiroval, a kostelník za nesouhlasného mumlání odchází. V domnění, že kostel je opět prázdný, vychází Angelotti ze svého úkrytu. Zpočátku překvapený Cavaradossi ho poznává a Angelotti mu prozradí, že právě uprchl z Andělského hradu. Malíř mu přislíbí pomoc. Zvenčí se ozve hlas slavné zpěvačky Toscy volající na svého milého – Cavaradossiho – a Angelotti je nucen se opět ukrýt. Tosca žárlivě vstupuje do kostela s tím, že slyšela mluvu. Všimá si také malířovy roztržitosti, avšak její žárlivost nejvíc vzplane poté, co v ženě na obrazu rozeznává markýzu Attavanti. Cavaradossimu se povede uklidnit její výbuch žárlivosti a s příslibem pozdějšího setkání ji vyprovodí z kostela. Angelotti vylíčí malíři, že uprchl z vězení a je pronásledován baronem Scarpioni. Cavaradossi mu nabídne úkryt ve své vile. Výstřel z děla Andělského hradu oznamuje, že Angelottiho útěk byl odhalen, a Cavaradossi se ho rozhodne doprovodit na cestě. Kostelník se vrací do prázdného kostela a postupně se sbíhajícími věřícími sděluje novinu o porážce Napoleona a její oslavě, která se uskuteční téhož večera. Za rozpustilého smíchu a křiku se ve dveřích zjeví šéf policie Scarpia v doprovodu svého špeha Spoletty a biřiců. Scarpia vydává rozkaz k přípravě slavnostního Tedeu a Spolettu s biřici posílá prohledat kostel. Odemčená kaple Attavantiových, vějíř s rodovým erbem a prázdný košík od jídla se stávají důkazy o úkrytu uprchlíka. Scarpia při pohledu na obraz rozeznává rysy markýzy Attavanti a od kostelníka se dozví, že jeho autorem je Cavaradossi. Vrací se Tosca a nervózně hledá svého milého. Scarpia v ní rafinovaně probouzí podezření na malířovu nevěru a prostřednictvím vějíře ji dožene až k výbuchu žárlivosti. Tosca rozrušeně odchází a Scarpia ji nechává sledovat Spolettu. Kostelem zní Tedeum, avšak Scarpia se v myšlenkách oddává své vášnivě touze po Tosce.

DRUHÉ DĚJSTVÍ:

Scarpia večerí ve své komnatě paláce Farnese v očekávání svých zvěděů. Přes okno zní hudba z oslavy vítězství, na které vystoupí i Tosca. Scarpia jí posílá lístek se vzkazem, aby se po koncertě k němu dostavila. Spolettovi se nepodařilo najít uprchlíka, avšak zatkl Cavaradossiho. Oknem teď zní Tosčin zpěv a Scarpia vyslyší Cavaradossiho. Napětí se stupňuje, když malíř popírá další a další obvinění z pomoci uprchlíkovi. Přichází Tosca a než je Cavaradossi odveden k mučení, stihne jí pošeptat, aby nic nevyzradila. Scarpia rozehrává svoji manipulativní hru s Tosčinými emocemi, jež za zvuků a výjevů mučení jejího milého prorůstá v nesnesitelnou trýzeň. Tosca se zlomí a vykoupi Cavaradossiho informaci o místě Angelottiho úkrytu. Scarpia nechá přivést zmučeného malíře, který vyčítá Tosce její zradu. Četník Sciarrone přináší zprávu, že skutečným vítězem bitvy u Marenga se stal Napoleon. Cavaradossiho tahle zpráva povzbudí a postaví se Scarpiovi s výhrůžnými slovy o jeho budoucím osudu. Rozzuřený Scarpia ho okamžitě nechává odvést k popravě. Tosca pro něj žádá milost a ptá se na její cenu, avšak Scarpia je odhodlán využít situace k naplnění svých tužeb vůči zpěvačce. Nabízí jí Cavaradossiho život výměnou za to, že se mu Tosca oddá. Spoletta přináší zprávu, že Angelotti před dopadením spáchal sebevraždu a Cavaradossiho poprava je připravena. Tosce nezbývá nežli zahanbeně svolit ke Scarpiovu návrhu a ten instruuje Spolettu k fingované popravě zastřelením. Spoletta odchází a Tosca si ještě vynutí sepsání záruk k bezpečnému odchodu. Když se k ní Scarpia přiblíží ve snaze získat svou odměnu, Tosca ho probodne.

TŘETÍ DĚJSTVÍ:

Před svítáním čeká Cavaradossi na popravu na střešní terase Andělského hradu. Během psaní posledního dopisu Tosce propadá toužebným vzpomínkám na jejich společné chvíle. Spoletta přivádí Toscu, která Cavaradossimu ukazuje průvodní list a prozradí mu, co udělala. Vysvětluje mu, jak má po falešném výstřelu padnout a zůstat nehybně ležet. Milenci se něžně loučí v očekávání blížící se svobody a se svítáním přichází popravčí četa. Žalářník odvádí Cavaradossiho k popravě a Tosca netrpělivě pozoruje celou událost. Zazní výstřel, Cavaradossi padá k zemi a popravčí četa odchází. Tosca běží ke svému milenci, aby s hrůzou zjistila, že byla Scarpioni podvedena. Ozývají se výkřiky; Scarpiova mrtvola byla nalezena. Pronásledována Spolettu, Sciarronem a vojáky, Tosca utíká a vrhá se z hradeb.